

1.

2. Program odbudowy państwa w *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego

a. 1. Cele lekcji

i. a) Wiadomości

Uczeń:

- przypomina sobie niedawno wprowadzone pojęcie: powieść *Entwicklungsroman*,
- pogłębia wiadomości historyczne dotyczące doby Polski niepodległej.

ii. b) Umiejętności

Uczeń potrafi:

- zilustrować przykładami z utworu sytuację Polski doby XX wieku oraz określić stosunek do niej Stefana Żeromskiego,
- współpracować w grupie.

b. 2. Metoda i forma pracy

Wykład, dyskusja, praca w grupach, nauczanie sytuacyjne, praca analityczna z tekstem *Przedwiośnie* Stefana Żeromskiego.

c. 3. Środki dydaktyczne

Egzemplarze *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego.

d. 4. Przebieg lekcji

i. a) Faza przygotowawcza

1. Sprawdzenie listy obecności.
2. Sprawdzenie zadania domowego.
3. Zapisanie tematu lekcji.
4. Podanie uczniom celu zajęć (przedstawienie programów odbudowy kraju zawartych w *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego).
5. Wykład: *Przedwiośnie* Stefana Żeromskiego jako typ *Entwicklungsroman* - powieści przedstawiającej rozwój osobowości bohatera.
6. Swobodna dyskusja na temat propozycji programów odbudowy kraju zawartych w utworze.

ii. b) Faza realizacyjna

1. *Przedwiośnie* Stefana Żeromskiego to *Entwicklungsroman*. Przedstawia bowiem rozwój

osobowości bohatera. Ukazuje dzieciństwo, lata chłopięce, młodość i częściowo dorosłe życie. Naturalną rzeczą jest, iż poglądy Cezarego są płynne i niekonsekwentne. Powieść zawiera trzy etapy biografii Baryki:

- dzieciństwo, dojrzewanie,
 - studenckie życie, pełne ideałów,
 - dorosłe życie - pełne trudnych wyborów.
2. Praca z tekstem: analiza programów odbudowy Polski, które Żeromski przedstawił w swojej powieści.
 3. Praca w grupach. Na polecenie nauczyciela uczniowie gromadzą cytaty oraz własne komentarze do przedstawionego w powieści obrazu niepodległej Polski, według zagadnień:
 - a) komuniści:
 - reprezentanci - wygląd, charakter, stosunek do ludzi,
 - program polityczny,
 - założenia,
 - idee,
 - b) rządowcy:
 - przedstawiciele - wygląd, charakter, stosunek do ludzi,
 - program polityczny,
 - założenia,
 - idee,
 - c) Cezary Baryka:
 - charakterystyka postaci – cytaty,
 - spróbuj wyjaśnić, dlaczego Cezary Baryka jest sceptyczny wobec idei komunistów, wobec programu ewolucyjnych reform Gajowca?
 4. Po upływie dwudziestu pięciu minut liderzy (wybrani przez każdą grupę) prezentują wyniki pracy grupy. Nauczyciel wybiera grupę, która najlepiej wykonała zadanie i nagradza jej członków plusami lub ocenami (piątkami).

iii. c) Faza podsumowująca

Dyskusja podsumowująca:

Czy poglądy głoszone przez Cezarego Barykę to głos Żeromskiego w trosce o dobro kraju?

Sporządzenie przez uczniów samodzielnej notatki.

Podanie zadania domowego (załącznik).

e. 5. Bibliografia

S. Żeromski, *Przedwiośnie*, PIW, Warszawa 1995.

f. 6. Załączniki

i. Zadanie domowe

Przygotujcie - do dyskusji podsumowującej - fragmenty powieści opisujące mit o szklanych domach.

g. 7. Czas trwania lekcji

45 minut

h. 8. Uwagi do scenariusza

Jest to trzecia lekcja z cyklu pięciu zajęć poświęconych analizie *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego – przeznaczona dla klasy trzeciej liceum ogólnokształcącego.